

Sotsiaalmeedia emotsionaalne mõju

Gümnaasiumi riikliku õppekava läbiv teema: „Teabekeskond ja meediakasutus“ ; gümnaasiumi valikkursus “Inimene nüüdisaegses teabekeskonnas”.

KLASSID: 10-12

SEOSSED AINEGA:

meedia, infokäitumine ja selle mõju

TUNNI EESMÄRK:

Analüüsida kuidas igapäevane sotsiaalmeedia tarbimine mõjutab taju ja emotsioone

TÄHELEPANU KÕITMINE

Õpetaja kirjutab tahvlile 2 numbrit: 8,1 miljardit ja 4,95 miljardit. Küsige õpilastelt: "Mida need numbrid tähistavad?".

Ajakulu 5 min

JUHISED TUNNI LÄBIVIIMISEKS

Harjutus I: Lugemine ja arutelu (kasuta töölehte nr 1)
Harjutus II: "Meediapitsa" loomine gruppides
Harjutus III: "Meediapitsa" loomine individuaalselt

30 min.

Refleksioon (5 min): Rändmikrofon, mille vastuvõtmisel saab õpilane konkreetse (õpetaja poolt nimetatud) valdkonna eksperdiks. Ekspert teeb kokkuvõtte, kuidas klassiruumis esitletavat pitsat mõjutavad noori emotsionaalselt konkreetses valdkonnas.

KUIDAS TEAN, ET EESMÄRK ON SAAVUTATUD?

Tunni eesmärk on saavutatud, kui õpilane oskab tunni lõpus nimetada vähemalt kolme sotsiaalmeedia negatiivset mõju ja kolme emotsiooni, mida ta sotsiaalmeedia sõnumitega suheldes individuaalselt kogeb ning määratleda, mis selliseid emotsioone põhjustab, kuidas need mõjutavad üldist emotsionaalset seisundit ja maailmas toimuva tajumist.

PEAMISED MÕISTED

Sotsiaalmeedia

Sotsiaalmeedia mõju

VAJALIKUD VAHENDID

Tööleht iga grupi jaoks
internetiühendusega arvuti
projektor (interaktiivne tahvel)



Koostanud Knowledge Economy Forum, Latvian Safer Internet Centre ja DW Akademie ning rahastanud Saksamaa Liitvabariigi Välisministeerium.

Tähelepanu köitmine, aktiveerimine (5 min)

Õpetaja kirjutab tahvlile 2 numbrit: 8,1 miljardit ja 4,95 miljardit.

Küsige õpilastelt: "Mida need numbrid tähistavad?". Õige vastus on maailma rahvaarvu ja sotsiaalmeedia kasutajate arvu kogu maailmas (2023. aasta andmetel). Esimene sotsiaalmeediaplattform loodi veidi enne 2000. aastat, kuid enamik neist vahemikus 2000-2010 (YouTube, Facebook, LinkedIn, Flickr, Reddit, Twitter jne), ning nende levik üle maailma on kiiresti kasvanud. Miliseid järeldusi selle numbri põhjal teete?

Praegune statistika on saadaval: https://www.forbes.com/advisor/business/social-media-statistics/#key_social_media_statistics_section , <https://datareportal.com/social-media-users>

Põhiosa (30 min)

1. Õpilased loevad teksti (tööleht nr 1), millele järgneb vestlus klassis: kas nõustud tekstis väljendatuga? Põhjenda miks jah, miks ei. Kas arusaamad sotsiaalmeedia poolt tekitatud emotsioonidest muutuvad aastatega? Miks. Kuidas saaks tekstis mainitud fakte täiendada?
2. Õpilased jagunevad ja töötavad rühmades. Iga rühm loob sotsiaalmeedia "pitsa", mis esindab nende igapäevaseid sotsiaalmeedia kasutusharjumusi. Ülesanne täidetakse järgmiste sammudega:
 1. grupp teeb nimekirja (7-10) grupiliikmete poolt kõige sagedamini kasutatavatest sotsiaalmeediakanalist. Iga liige paneb kirja ka ajavahemiku millal nad sotsiaalmeediakanalit kasutavad;
 2. sotsiaalmeedia kasutamise aeg päevas kokku väljendatakse 100%-ga.. Õpilased jagavad nimekirjas olevad sotsiaalmeediakanalid proportsionaalselt protsentideks vastavalt nende kasutamise kestusele;
 3. iga sotsiaalmeediakanali jaoks valivad grupiliikmed ühe pitsa koostisosadest: taigen, tomatikaste, salaami, juust, tšilli, hakkliha, seened, krevetid, peekon, sink, ananass jne. Grupipitsa koostisosade kogus määratakse kindlaks lähtudes eelmises punktis sotsiaalmeediakanalitele määratud protsentidest;
 4. iga rühm esitleb oma pitsat, keskendudes sellele, millist mõju loodud pitsa avaldab selle sööjale (emotsioonid, taju). Et toetada õpilasi emotsioonide nimetamisel, tuleks Tunneta Ratas panna ekraanile: <https://aju.ee/lp/tunnete-ratas/>
 5. Harjutuse lõpuks valmistatavad õpilased individuaalse emotsionaalse pitsa.

Refleksioon (5 min)

Rändmikrofoni (võib kasutada ka palli või mõnda muud eset) kättesaamisel saab sellest õpilasest õpetaja poolt nimetatud ekspert. Ekspertid: keeleekspert, turvalisuse ekspert, kommunikatsiooniekspert, psühholoog, poliitik, spordiekspert, ajalooekspert, muusikaekspert, stiilikspert jne.

Ekspert teeb kokkuvõtte, kuidas klassiruumis esitletavad pitsad mõjutavad noori emotsionaalselt konkreetses valdkonnas, mille eksperdiksid nad on õpetaja poolt nimetatud.

Tööleht nr 1

Kuigi sotsiaalvõrgustikud pakuvad mitmesugust kasu, võimaldades meil näiteks hõlpsasti ühendust võtta pereliikmete või sõpradega üle maailma, on sotsiaalmeedial ka defineeritavaid negatiivseid mõjutegureid.

Kuidas saavad sotsiaalvõrgustikud noorte igapäevaelu mõjutada?

- Käitumise, eluväärtuste, elustiilide, huvide, erinevatesse asjadesse ja teemadesse suhtumise muutumine.
- Sotsiaalvõrgustikud mõjutavad sageli seda, mida noor kannab, sööb, joo, ostab, mille vastu huvi tunneb, millist muusikat kuulab, mida vaatab, mida loeb, kuidas vaba aega veedab jne.
- Liigne kirg suhtlusvõrgustike vastu võib tekitada sõltuvust, mis ei lase noortel täita mitte ainult igapäevaseid kohustusi – õppimine, tunnid, klubid, kodutööd jne - vaid ka pühendamast piisavalt aega magamisele.
- Virtuaalne keskkond võib muutuda noore jaoks olulisemaks kui päriselu ja seal toimuv - perekond muutub tähtsusetuks ning laps/noor hakkab vältima isiklikku kontakti, kuna on harjunud kõiki probleeme lahendama virtuaalkeskkonnas.

Täiendavaid materjale (inglise keeles)

Üksikasjalik tekst <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC9007765/>

Video "One social media, please! Is social media making us unhappy?"
<https://www.youtube.com/watch?v=b0Zg21wWozQ>

Mälumäng <https://drossinternets.lv/lv/materials/download/atminas-spele>

Autor: Liene Valdmane